

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਜੇ.

ਬਨੂ ਮੱਲ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ .

ਮਹਿਤਾ ਨੱਥੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1953 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 152 .

ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ (1887 ਦਾ VII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 9—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ—ਨਿਯਮ 9—ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਹੈ। 3,750—ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ 6,450 ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ—ਕੀ ਸਮਰੱਥ—ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ (1918 ਦਾ VI)—ਧਾਰਾ 39(1)—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਮੋਰਗੋਜ—ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਮੋਰਟਗੇਜਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਡੀਡ - ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮੋਰਟਗੇਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ - ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, "ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 5,000" ਮੁਕੱਦਮੇ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮੂਲ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਇਹ ਮੁੱਲ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਿਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੋਰਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੋਰਟਗੇਜਰ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਲਾਗਤ।

ਸ੍ਰੀ ਪਰਸੋਤਮ ਸਰੂਪ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 6,450, ਅਰਥਾਤ, 31 ਜਨਵਰੀ, 1953, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਿ ਰਿਡੈਪਸ਼ਨ ਪੈਸੇ ਦੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਰੂਪ ਚੰਦ, ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ. ਸੂਰੀ, ਲਈ ਏ.ਪੀ. ਪਿੱਲੈਟ

F. C. ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ S. C. ਮਿੱਤਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜੇ-ਅੰਡਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 21 ਅਕਤੂਬਰ, 1897 ਨੂੰ, ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ ਨੇ ਰਘੂ ਮੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। 20,000 16 ਜਨਵਰੀ, 1905 ਨੂੰ, ਰਘੂ ਮੱਲ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੋਤਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ, ਜਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 9,145. ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 25 ਜਨਵਰੀ, 1906 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਘੂ ਮੱਲ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 8.556-10-10-0 ਮੌਰਗੇਜ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਰਸ ਰਾਮ ਅਤੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ 19 ਜਨਵਰੀ, 1909 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਤੁਲਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, - ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ^"23 (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 61 'ਤੇ ਛਪੀ)। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1918 ਨੂੰ, ਪਰਸ ਰਾਮ, ਆਦਿ, ਰਘੂ ਮਾਈ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਰਹਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੇ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 28 ਨਵੰਬਰ, 1918 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ-21) ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਅਗਸਤ, 1920 ਨੂੰ, ਮੂਲ ਗਿਰਵੀ ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ। ਬਾਨੂ ਮਾਈ ਨੂੰ 6,000 ਰੁਪਏ ਵਿਚ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 4, ਸਫ਼ਾ 97 'ਤੇ ਛਪਿਆ), ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਡੈਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕਵਿਟੀ ਖਰੀਦੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ, ਅਰਥਾਤ, ਪਰਸ ਰਾਮ, ਆਦਿ। ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਨੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਨੂ ਮਾਈ, ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 12 ਫਰਵਰੀ, 1927 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੀ, ਅਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਰੁ. 3,750 ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਬਾਨੂ ਮਾਈ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੁਪਏ। ਬਾਨੂ ਮਾਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ 1,200 ਬਕਾਇਆ ਸਨ। ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਬਾਨੂ ਮਾਈ ਨੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥੂ ਮਾਈ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ 22 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੱਥੂ ਮਾਈ ਦੁਆਰਾ ਬਾਨੂ ਮਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3,750 ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 31 ਜਨਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਨੂ ਮਾਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 12 ਫਰਵਰੀ, 1927 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ 1,200 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ 1200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 1,500 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ। ਨੱਥੂ ਮਾਈ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 19 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 8 ਅਗਸਤ, 1953 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 10 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਜਸਵੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੇਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: -

"ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਕਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ 1943 ਲਾਹੌਰ ਲਾਅ ਟਾਈਮਜ਼, ਭਾਗ III, ਪੰਨਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਨਾ 14 'ਤੇ ਨਿਯਮ 9 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ :-

“9- ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਮੁਦਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ: —

(a) * * * * *

(ਬੀ) ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1887, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1918 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ — ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੂਲ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ, ”

ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ “ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 5,000”। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ * 'ਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੂਲ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੁੱਲ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਧਾਰਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਆਦਿ। ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ “ਮੁੱਖ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸੇ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਚੇਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਸਵੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੇਦੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁੱਲ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖਾਤੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ

ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਵਾਰਿਸ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨੱਥੂ ਮਾਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਗਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੋ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਾਨੂ ਮਾਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 42 'ਤੇ ਛਪੀ 1897 ਦੀ ਅਸਲ ਮੈਰਗੇਜ ਡੀਡ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P-4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਰਟਗੇਜ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਮੈਰਟਗੇਜ਼ਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਰੰਮਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੈਰਗੇਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 2700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਾਸ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਇਪ ਕੀਤਾ: ਅਰੁਣ ਸ਼ਾਰਦਾ